2024/2349

10.10.2024

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2024/2349,

11. aprill 2024,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti 2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0113/2024),

A. arvestades, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (edaspidi „amet“) tulude ja kulude aruande ([1]) kohaselt oli ameti eelarveaasta 2022 lõplik eelarve 693 122 859 eurot, mis tähendab 2021. aastaga võrreldes 29,50 % suurust kasvu; arvestades, et ameti eelarve koosneb peamiselt liidu eelarvest eraldatud vahenditest;

B. arvestades, et kõik liidu organid, asutused ja ametid peaksid olema läbipaistvad ning kandma liidu kodanike ees neile eraldatud raha kasutamise eest täit vastutust;

C. arvestades, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) märkis oma aruandes ameti eelarveaasta 2022 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta sai piisava kindluse selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

D. arvestades, et alates 2019. aasta detsembrist on amet täitnud uusi volitusi, mille raames on missioonide ja töötajate arvu oluliselt suurendatud, mistõttu on vaja asjakohast eelarvet;

E. arvestades, et 2022. aastal suurenes ameti eelarve ja ametikohtade loetelu täitmine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1896 ([2]) kohaste laiendatud volituste tõttu märkimisväärselt;

F. arvestades, et kontrollikoda jõudis oma eriaruandes nr 8/2021, milles käsitletakse ameti toetust välispiiride haldamisele, järeldusele, et ameti esmases tegevuses esineb mitmesuguseid puudusi, nimelt sellistes valdkondades nagu olukorra jälgimine, riskianalüüs, haavatavuse hindamine, ühisoperatsioonid ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonid, tagasisaatmisoperatsioonid ja ameti koolitus, samuti oli puudulik vajaduste ja mõju hindamine enne ameti kulude eksponentsiaalset suurenemist;

1. tuletab meelde, et pärast Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) järeldusi ja ameti endise tegevdirektori tagasiastumist 2022. aasta aprillis koostas amet tegevuskava, milles esitatakse konkreetsed meetmed mitmesuguste puuduste kõrvaldamiseks valdkondades, mida on vaja parandada, nagu organisatsioonikultuur, läbipaistvus ja vastutus ning põhiõiguste raamistik; märgib, et Euroopa Parlamendi Frontexi kontrolli töörühmale adresseeritud ameti 2023. aasta kolmanda kvartali aruande (allkirjastatud 24. oktoobril 2023) kohaselt on enamik Frontexi kontrolli töörühma, ameti haldusnõukogu põhiõiguste ning õiguslike ja operatiivaspektide töörühma (FRaLO), Euroopa Ombudsmani ja OLAFi soovitustega seotud meetmetest ellu viidud; palub ametil tegevuskava täielikult ellu viia ja jätkata eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni teavitamist selles küsimuses tehtud edusammudest; palub ametil kõik Frontexi kontrolli töörühma, ameti haldusnõukogu töörühma, FRaLO, Euroopa Ombudsmani, kontrollikoja ja OLAFi menetluses olevad soovitused esmajärjekorras täielikult ellu viia; kordab, kui oluline on juhtimismeeskonna tegevust pidevalt läbi vaadata ja kontrollida, et tagada probleemide õigeaegne kindlakstegemine ja lahendamine; märgib, et ameti endise tegevdirektori tagasiastumiseni viinud OLAFi aruandes tõstatatud küsimuste täiendavate järelmeetmete võtmiseks koostas hiljuti loodud inspekteerimis- ja kontrollibüroo (ICO) juht tegevuskava, mis esitati haldusnõukogule 2023. aasta jaanuaris; nõuab, et amet suurendaks tehtavaid jõupingutusi ja võtaks kõik vajalikud meetmed, et tagada liidu standardite täielik järgimine, eelkõige eelarvehalduse ja finantsjuhtimise, põhiõiguste, organisatsioonikultuuri ja läbipaistvuse valdkonnas; tuletab meelde, et kõigest üheksa kuud pärast oma esimese uurimise lõpetamist on OLAF viimas läbi ameti juhtimistavade teist uurimist; nõuab, et väidetavat väärkäitumist kontrollitaks ja uuritaks põhjalikult; kutsub ametit üles tagama uurimise kõigis etappides täieliku ja lojaalse koostöö OLAFiga ning andma parlamendile uurimise seisust ja tulemustest korrapäraselt aru;

([1]) ELT C 141, 29.3.2022, lk 112.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

2. väljendab muret mitmete lahendamata kohtuasjade ja etteheidete pärast ameti osalemise kohta inimõiguste rikkumistes, mis ei ole kooskõlas ameti enda reeglitega ega põhiõigustega seotud kohustustega;

3. võtab teadmiseks ameti läbipaistvus- ja kontrollimeetmed, nimelt Euroopa Parlamendile ja nõukogule oma tegevusest uue aruandlusvahendi ehk tulemustabeli kaudu ülevaate andmise; innustab ameti haldusnõukogu esimeest ja aseesimeest kutsuma Euroopa Parlamendi vaatlejaid ka edaspidi oma koosolekutele ja kaaluma kutse laiendamist kõigi, sealhulgas kinniste päevakorrapunktide aruteludele, ning jätkama eranditult kõigi tõendavate dokumentide esitamist, tehes seda vajaduse korral konfidentsiaalselt;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

4. märgib, et pärast kahte eelarvemuudatust, millega vähendati ameti 2022. aasta eelarvet ligikaudu 47 miljoni euro võrra, oli sel aastal tehtud eelarveseire tulemusel eelarve kulukohustuste assigneeringute täitmise määr 99,40 %, mis on 2021. aasta määrast 4,70 % kõrgem;

5. märgib murega, et vaatamata ameti 2021. aastal teatatud jätkuvatele jõupingutustele eelarve täitmise parandamiseks oli maksete assigneeringute täitmise määr (50,25 %) 2022. aastal jätkuvalt madal, olles 2021. aastaga võrreldes 0,17 % madalam; tunnistab siiski, et absoluutarvudes on maksete aastane väärtus aastatel 2020–2022 suurenenud; võtab teadmiseks ameti uue selgituse, mis seob eelarve täitmise madala määra ameti kulude laadiga;

6. väljendab suurt muret ameti C8 vahendite (automaatne ülekandmine) taseme suurenemise pärast viimastel aastatel – 2022. aastal 240,4 miljonit eurot, samas kui eelmisel kahel aastal oli see 159,4 miljonit eurot (2021. aastal) ja 102 miljonit eurot (2020. aastal); võtab sellega seoses teadmiseks ka ameti C8 vahendite suurenemise võrreldes ameti aastaeelarve suurenemisega, arvestades, et aastatel 2019–2022 on viimane suurenenud 2,1 korda ja esimene 2,9 korda; märgib, et 2022. aastal langes C8 vahendite maksete tase (84 %) veelgi (2021. aastal oli see 87 %); võtab siiski teadmiseks ameti tähelepaneku, et seda näitajat on mõjutanud tarneahela raske olukord, mis põhjustas viivitusi tellitud teenuste ja toodete tarnimisel; palub ametil ja komisjonil esitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile lisaks üksikasjad 2022. aastal kajastatud 9,3 miljoni euro suuruse finantskohustuse tekke ja arengu kohta;

7. võtab kontrollikoja aruande põhjal murelikult teadmiseks teist aastat järjest asjaolu rõhutava punkti seoses ameti peaarvepidaja kinnitusega, et ameti raamatupidamissüsteemi ei saanud valideerida, kuna puudub teave komisjoni omanduses oleva ja raamatupidamisandmeid edastava IT-süsteemi kohta; võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks ameti vastuse selles küsimuses, mille kohaselt on ameti raamatupidamissüsteemi valideerimise puuduv osa lähetushalduse süsteem (MiPS);

8. võtab teadmiseks kolmandat aastat järjest korduva asjaolu rõhutava punkti, mille kontrollikoda koostas ameti aasta lõpliku raamatupidamisaruande lisade põhjal, seoses Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamaksetega, mis 2022. aastal olid 3,2 miljoni euro võrra vajalikust väiksemad, samas kui liidu toetus oli samas summas vajalikust suurem; on mures selle pärast, et liidu ja Schengeni lepinguga ühinenud riikide vahelised kokkulepped, mis on liidu eelarvesse tehtavate osamaksete arvutamise õiguslik alus, on ebaselged ja võimaldavad erinevaid tõlgendusi, mille tagajärjel oli Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamakse arvutuste kohaselt umbes 7 % väiksem, kui oleks pidanud olema; võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks ameti vastuse, et ühelt poolt ameti peaarvepidaja ja teiselt poolt ameti haldusnõukogu, komisjon ja Schengeni lepinguga ühinenud riigid mõistavad Schengeni lepinguga ühinenud riikidega sõlmitud praeguste kokkulepete alusel Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamaksete arvutamise metoodikat erinevalt; märgib, et ameti tõlgenduse kohaselt on alates 2016. aastast kasutatud metoodika kooskõlas kohaldatava õigusraamistiku ja kokkulepetega ning ameti haldusnõukogu järeldas 2021. aastal, et Schengeni lepinguga ühinenud riikide osamaksete arvutamise metoodikat ei muudeta; võtab teadmiseks kontrollikoja uuesti esitatud argumendid selle kohta, miks ameti tõlgendus on ekslik; on arvamusel, et mitte mingil juhul ei tohiks Schengeni lepinguga ühinenud riigid panustada ameti eelarvesse oodatust vähem, ning nõuab, et metoodika ametipoolne tõlgendus läbi vaadataks;

9. võtab kontrollikoja aruande põhjal murelikult teadmiseks tähelepanekud seoses ameti 2022. aasta lähetuskulude viitkulude tegelikust suuremaks hindamisega ning ametlike suuniste või menetluste puudumisega ametis selleks, et tagada kumuleerunud kulude järjepidev arvutamine; kutsub ametit üles selle puudusega tegelema ja andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru;

Tulemuslikkus

10. märgib, et amet kasutas 2022. aastal oma tegevuste (58) tulemuslikkuse hindamiseks põhiliste tulemusnäitajatena mitmesuguseid (240) parameetreid, mille ameti haldusnõukogu on vastu võtnud ja mis tulenevad ühtsest programmidokumendist 2022–2024; võtab teadmiseks, et ameti enesehinnangu kohaselt oli 2022. aasta tööprogrammi täitmise määr 85,20 %; tunnustab ameti kvalitatiivsete põhiliste tulemusnäitajate üldist paranemist; märgib siiski, et mõned ameti põhilised tulemusnäitajad on halvenenud, näiteks hilinenud maksete määr, mis oli 2022. aastal 20 % (2021. aastal 12 %);

11. avaldab tänu ameti kiiretele meetmetele pärast Venemaa ebaseaduslikku ja provotseerimata sissetungi Ukrainasse, mis sundis miljoneid ukrainlasi oma riigist põgenema ja liitu saabuma; tunnustab ametit selles kontekstis seoses järgmisega: – kriisidele reageerimise mehhanismi käivitamine ja ööpäev läbi tegutseva spetsiaalse kriisile reageerimise rühma moodustamine; – Moldovaga staatust käsitleva kokkuleppe rekordiliselt kiire allkirjastamine, mille tulemusel käivitati uus ühisoperatsioon Moldova 2022; – ligikaudu 500 alalise korpuse ametniku lähetamine, kes töötavad liidu piiril Ukrainaga ning piki kogu liidu idapiiri Soomest Rumeeniani, ning – muude varade (mere-, õhu-, maismaa-) kasutamine 102 uues tegevuskohas; märgib, et sõda Ukrainas on muutnud liitu ja viisi, kuidas liidu kodanikud selle julgeolekut näevad, eriti idapiiridel; rõhutab, et liidus on praegu kõige rohkem ebaseaduslikke piiriületusi alates 2016. aastast;

12. võtab teadmiseks ameti 2022. aastal tehtud mitmesugused algatused, sealhulgas staatust käsitleva kokkuleppe allkirjastamise Põhja-Makedooniaga ning vastastikuse mõistmise memorandumi ja operatiivtegevuskava allkirjastamise Küprosega, samuti ameti kohaloleku kahekordistamise ühisoperatsioonis Serbia Land 2022 ning uue operatsioonipiirkonna avamise Serbia-Ungari piiril; rõhutab, et Euroopa Liidu Kohus on otsustanud, et Ungari tegevus on vastuolus tagasisaatmisdirektiiviga ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga; märgib murega, et kuigi amet ütles, et ta katkestas 2021. aastal oma operatsioonid Ungaris, jätkas ta sellest hoolimata Ungari tagasisaatmisoperatsioonide toetamist; kordab Frontexi kontrolli töörühma üleskutset ameti tegevdirektorile peatada Ungarist toimuvad operatsioonid;

13. märgib, et amet viis lõpule katseprojekti liikmesriikide kontaktametnike lähetamiseks ameti peakorterisse ja hindas seda; väljendab heameelt selle üle, et katseprojekti kohta viidi läbi sisehindamine ja amet on otsustanud jätkata sellist koostööd liikmesriikidega; kutsub kõiki liikmesriike üles lähetama ametisse kontaktametnikke;

14. märgib, et 2022. aastal maismaapiiridel toimunud operatiivtegevuse tulemusel teatati ligikaudu 49 000 vahejuhtumist, mis hõlmasid rohkem kui 26 000 kinnipeetud ebaseaduslikku rändajat ja 700 vahistatud smugeldajat; võtab teadmiseks ameti pingutused, mille tulemusel saadeti õhuteed pidi tagasi 24 850 kolmanda riigi kodanikku (2021. aastaga võrreldes 35 % enam), kellest 9 919 isikut saadeti tagasi 291 tšarterlennuga 32 vastuvõtvasse riiki ja 14 931 isikut (2021. aastaga võrreldes 84 % enam) 8 789 regulaarlennuga 116 vastuvõtvasse riiki; võtab lisaks teadmiseks ameti 2022. aastal kõigi ühiste mereoperatsioonide raames tehtud jõupingutused, mille tulemusel avastati 1 105 inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajat ja 11 inimkaubitsejat, konfiskeeriti kümneid tonne ebaseaduslikult üle piiri toimetatud uimasteid ning päästeti tuhandeid rändajaid; võtab samal ajal teadmiseks paljud hiljutised laevahukkude tragöödiad ja muud rändajatega seotud surmajuhtumid Vahemerel; kutsub ametit üles tegema ombudsmani uurimisega täielikku koostööd; märgib, et amet korraldas 2022. aastal 1 422 mitmeotstarbelist kontrollkäiku, mille tulemusena avastati 1 177 sündmust ja 51 362 rändajat;

15. võtab teadmiseks Frontexi toetatud vabatahtlikkuse alusel täideviidud tagasisaatmiste suurenemise 26 %-lt 2021. aastal 39 %-le 2022. aastal; tunnustab esimeste täiemahuliste Frontexi juhitud tagasisaatmisoperatsioonide läbiviimist, mille käigus amet – võttes üle korraldava liikmesriigi rolli – saatis 80 kolmanda riigi kodanikku tagasi Albaaniasse ja Nigeeriasse; võtab teadmiseks ameti aruande koostöö kohta ameti ja kolmandate riikide vahel 2022. aastal, milles amet kirjeldab oma välismõõtmega seotud tegevusi, näiteks – dialoogi ja koostöö edasiarendamine erinevate partneritega (nt Lääne-Balkani riigid, idapartnerluse piirkond, Aafrika ja Lähis-Ida); – andmekaitsestandardite ja põhiõiguste alane töö; – kolmandatele riikidele tehnilise ja operatiivabi andmine muu hulgas piiriülese kuritegevuse vastu võitlemiseks; – ning suutlikkuse suurendamise meetmed (nt koolitus); väljendab muret mõnede teadete pärast, mis võivad viidata ameti osalemisele inimõiguste rikkumistes, sealhulgas välismõõtmega seotud tegevuste puhul, eelkõige väidetavale ebaseaduslikele tagasitõrjumistele kaasaaitamisele liidu välispiiril; märgib, et ameti hiljutise teabe kohaselt on amet viimase kolme aasta jooksul jaganud hädas olevate rändajate koordinaate Liibüa osalejatega; võtab teadmiseks kaks pooleliolevat tõsise vahejuhtumi aruannet rändajate kinnipidamiste kohta Tareq Bin Zeyadi rühmituse poolt pärast seda, kui amet oli nad avastanud;

16. väljendab heameelt ameti esimese aruande üle Eurosuri toimimise kohta, mis on peamine vahend olukorrateadlikkuse parandamiseks ja reageerimisvõime suurendamiseks piirihalduse eesmärgil toimuva teabevahetuse ja koostöö kaudu liikmesriikide ja ameti vahel; võtab selle aruande põhjal rahuloluga teadmiseks eri valdkondades tehtud edusammud, nagu Eurosuri jaoks kasutatavate rakenduste tehniline areng, 17 teenuse arendamine Eurosuri ühendteenuste raames (liikmesriikide suhteliselt suure arvu teenusetaotluste tõttu satelliidifotode ja rannikuseire jaoks) ning tegevuskava väljatöötamine Eurosur 2.0 ümberkujundamiseks ja arendamiseks, mille eesmärk on saavutada 2026. aastaks eri rakenduste ja süsteemide täielik koostalitlusvõime; võtab ameti 2022. aasta konsolideeritud tegevusaruande põhjal teadmiseks ameti edusammud seoses Eurosuriga 2022. aastal ning kutsub ametit üles kiirendama jõupingutusi, et viia see täielikult kooskõlla määruse (EL) 2019/1896 ja Eurosuri rakendusmääruste nõuetega;

17. tunnustab ametit 2022. aastal Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) kesküksuse loomisel tehtud märkimisväärsete edusammude eest selliste tegevuste kaudu nagu sise-eeskirjade ja -menetluste väljatöötamine, keskpika perioodi strateegia, kaasamisraamistik, ärimõju analüüs, samuti turvalisuse, talitluspidevuse ja avariitaastekavade koostamine ning ETIASe kesküksuse esimese riskihindamise läbiviimine; märgib, et ETIASe kesküksuse loomiseks viis amet 2022. aastal lõpule ETIASe kesküksuse töötajate teise laine värbamise, saavutades 55 % kõigist kavandatud ametikohtadest, ning algatas muid värbamismenetlusi; väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon korraldas 2022. aastal ameti toel avaliku teavituskampaania, millega propageeriti ETIASt 60 viisavabaduse saanud riigi kodanike seas; võtab teadmiseks ameti muud tegevusalased saavutused, nagu uue käsuliini väljatöötamise algatamine alalise korpuse jaoks, millel on ühtne operatiivkoordineerimise struktuur, ning suurema hulga otsustuskohustuste delegeerimine kohapeale;

18. väljendab heameelt ameti aastaaruande üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 656/2014 ([3]) praktilise kohaldamise kohta seoses ameti 2022. aasta mereoperatsioonidega, nimelt järgmiste ühisoperatsioonidega: Themis (Itaalia), Poseidon (Kreeka), Indalo (Hispaania), Opal Coast (Belgia ja Prantsusmaa) ja mitmeotstarbeline mereoperatsioon „Must meri“ (Bulgaaria ja Rumeenia); võtab teadmiseks ameti tähelepaneku, et määruse (EL) nr 656/2014 kohaselt ameti suhtes ning teiste mereoperatsioonides osalejate (nt NATO, EMSA, EFCA) suhtes kohaldatavate standardite ja nõuete vahel valitseb asümmeetria, samas kui sellised osalejad järgivad ameti toel tegutsedes rahvusvahelist mereõigust; toetab ametit võimaluste uurimisel, kuidas lisada asjaomastesse staatust käsitlevatesse kokkulepetesse määruses (EL) nr 656/2014 kajastatud standarditega sarnased standardid;

19. rõhutab, kui oluline on tugev, tulemuslik ja hästi toimiv amet, mis suudab abistada liikmesriike liidu ühiste välispiiride haldamisel ja tagada integreeritud piirihalduse, et hallata neid piire tõhusalt ja täielikus kooskõlas põhiõigustega; võtab teadmiseks, et põhiõigustega seotud kohustuste täitmisel on ametil ja liikmesriikidel jagatud vastutus; rõhutab, et välispiiride mõjus ja õiglane haldamine on äärmiselt oluline Schengeni kui vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala kaitsmiseks; rõhutab, et tihe koostöö ja lepingud kolmandate riikidega sellistes valdkondades nagu tagasivõtulepingud, tehniline abi, koolitus ja seaduslik tagasisaatmistegevus koos arenguabiga on olulised selleks, et edendada liidu tõhusat piirihaldust, kui nende puhul järgitakse täielikult põhiõigusi: kutsub ametit ja liikmesriike üles arendama edasi koostöö-, teabevahetuse ja parimate tavade vahetamise struktuure;

20. tunnistab põhiõiguste ametniku keskset rolli alates 2021. aastast Euroopa Ombudsmani, Frontexi kontrolli töörühma ja FRaLO esitatud mitmesuguste põhiõigustega seotud soovituste elluviimisel; võtab põhiõiguste ametniku 2022. aasta aruande (edaspidi „põhiõiguste ametniku aruanne“) põhjal teadmiseks, et enamik neist soovitustest on ellu viidud; kutsub ametit üles tegema põhiõiguste ametnikuga täielikku koostööd ja viima ellu kõik tema soovitused;

21. tuletab meelde, et amet ja asjaomased liikmesriikide ametiasutused on tugevate ja kaitstud Euroopa välispiiride peamised tagajad, järgides samal ajal põhiõigusi ja täites rahvusvahelise kaitsega seotud kohustusi; märgib, et põhiõiguste ametnik jõudis oma 1. septembri 2022. aasta arvamuses järeldusele, et Frontexi määruse artikli 46 kohaldamise tingimused on täidetud; märgib peale selle, et ameti põhiõiguste töörühm (artikkel 46) esitas Kreeka põhiõiguste olukorra kohta rea soovitusi, millest neli oli 2023. aasta oktoobriks täielikult ellu viidud; võtab teadmiseks, et ameti töörühm kavatseb jälgida, kas tehakse edasisi edusamme ja kas soovitatud meetmete elluviimist jätkatakse; nõuab, et kõik soovitused viidaks esmajärjekorras täielikult ellu ning et amet jätkaks Euroopa Parlamendi teavitamist tehtud edusammudest;

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 656/2014, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva patrull- ja vaatlustegevuse jaoks välistel merepiiridel (ELT L 189, 27.6.2014, lk 93).

22. võtab teadmiseks Euroopa Ombudsmani uurimise ameti rolli kohta otsingu- ja päästeoperatsioonides (OI/3/2023/MHZ), mis algatati pärast 2023. aasta juunis toimunud Adriana tragöödiat; võtab murega teadmiseks Ombudsmani järeldused, et amet ei suuda oma põhiõigustega seotud kohustusi täita ja sõltub liiga suurel määral liikmesriikide tegutsemisest, juhul kui rändajad on hädaolukorras, sest ametil puuduvad sisesuunised hädaabisignaalide väljastamiseks ja ameti põhiõiguste vaatlejad ei ole alati piisavalt kaasatud hädaolukordi käsitlevate otsuste tegemisse, ning pärast Adriana tragöödiat ei ole selliste juhtumite kordumise ärahoidmiseks piisavalt muudatusi tehtud; tuletab meelde, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon on varasemates eelarve täitmisele heakskiidu andmise resolutsioonides nendele puudustele korduvalt tähelepanu juhtinud, ja peab kahetsusväärseks, et probleem on endiselt lahendamata; võtab teadmiseks Ombudsmani üleskutse ametile kõrvaldada tuvastatud puudused ning Euroopa Parlamendile, komisjonile ja nõukogule esitatud üleskutse luua selle küsimuse uurimiseks sõltumatu komisjon;

23. väljendab heameelt ameti haldusnõukogu 20. juuli 2022. aasta otsuse üle, millega tugevdati ameti eri üksuste, sealhulgas nõuandefoorumi ja põhiõiguste ametniku vahelist koostööd ja teabevahetust tegevdirektorile ja haldusnõukogule kehtestatud reeglite kaudu, mille kohaselt tuleb nõuandefoorumit teavitada tema soovituste järelmeetmetest ja tagada, et põhiõiguste ametniku soovituste suhtes võetakse meetmeid; väljendab lisaks heameelt selle üle, et 2022. aastal võeti vastu määruse (EL) 2019/1896 artiklit 46 käsitlev standardne töökord ja põhiõiguste ametniku uurimisvolitustega seotud töömeetodeid käsitlev standardne töökord;

24. väljendab heameelt, et vastavalt soovitusele tegutseda põhiõigusi austava mõjusa piirivalveametina ning selleks, et parandada kõigi ameti tegevustega seoses aruandekohustuse täitmist, korrektsust ja seaduslikkust, võeti väljastpoolt tööle veel 22 põhiõiguste vaatlejat; tuletab meelde, et kõik põhiõiguste vaatlejad tuleks asjakohaste menetluste kaudu võimalikult kiiresti AD astmel tööle võtta; märgib, et ameti ajakohastatud volituste alusel tekib tulevikus nõudlus täiendavate põhiõiguste vaatlejate järele; väljendab heameelt selle üle, et põhiõiguste büroo korraldas 1 183 lähetuspäeva, külastades 50 riiki, mida on eelnenud aastaga võrreldes palju rohkem;

25. rõhutab, et ameti otsene ja kaudne osalemine piirihalduses ning patrull- ja vaatlustegevuses peab toimuma käsikäes põhiõiguste austamisega;

26. võtab põhiõiguste ametniku aruande põhjal teadmiseks, et tõsistest vahejuhtumitest teatamiste arv on veelgi suurenenud: 2021. aastal oli neid 62, 2022. aastal aga 72, mis kõik olid hõlmatud 2021. aastal muudetud standardse töökorraga; tunnustab põhiõiguste ametnikku menetluste väljatöötamise eest, millega ühtlustatakse, kuidas tema büroo hindab ja töötleb saadud teavet vahejuhtumite kohta; märgib, et 2022. aastal oli enamiku tõsistest vahejuhtumitest teatamiste juhtumite puhul (38 juhtumit 72st) peamine teabeallikas ameti lähetatud ametnikud, kuid põhiõiguste ametnik tugines ka muudele teabeallikatele, nagu meedia (4 juhtumit) ja valitsusvälised organisatsioonid (10 juhtumit); tuletab meelde, et tõsistest vahejuhtumitest teatamise mehhanismi standardse töökorra vajalik täiendav muutmine lükati edasi; loodab, et amet viib põhiõiguste ametniku 2022. aasta aruandes esitatud soovitused ellu;

27. võtab põhiõiguste ametniku aruande põhjal teadmiseks, et 2022. aastal sai põhiõiguste ametnik kokku 69 kaebust (2021. aastal oli neid 27); märgib lisaks, et üheksa neist kaebustest tunnistati lubatavaks (2021. aastal oli neid 6), väljendab heameelt kaebuste lahendamise mehhanismi käsitlevate muudetud eeskirjade üle, mille ameti haldusnõukogu võttis vastu 2022. aastal ja millega nähakse ette ajakava ja asjakohaste järelmeetmete tõhustamine; tunnustab põhiõiguste ametnikku tema täiendavate jõupingutuste eest kaebuste esitamise mehhanismiga seotud valdkonnas, nagu teadlikkuse suurendamise meetmed, ajakohastades näiteks teabematerjale ja suutlikkuse suurendamisega seotud tegevust, koolitades ameti lähetatud ametnikke ja kohalikke partnereid ameti operatsioonipiirkondade külastuste ajal;

28. tunnustab ametit edusammude eest põhiõiguste tegevuskava rakendamisel, millega nähakse ette 87 tegevust; võtab põhiõiguste ametniku aruande põhjal teadmiseks, et 18 neist tegevustest on täielikult ellu viidud (st täiendavaid meetmeid ei ole vaja võtta), 62 tegevust on käimas (st neid viiakse ellu süstemaatiliselt ja jooksvalt), üks on osaliselt ellu viidud ja kuus tegevust on edasi lükatud; peab neid viivitusi kahetsusväärseks ja palub ametil pooleliolevate meetmete osas kiiresti edusamme teha; tuletab sellega seoses meelde põhiõiguste vaatlejate olulist rolli, sealhulgas seoses nende juurdepääsuga operatsioonipiirkondadele ja tiheda koostööga ameti operatiivtöötajatega, samuti nende jõupingutusi põhiõiguste tegevuskava tegevuste elluviimisel (muu hulgas nr 23, 63 ja 83); tunnustab asjaolu, et standardne töökord põhiõiguste vaatlejate rollide ja vastutusalade osas ameti operatiivtegevuses töötati lõplikult välja ja kiideti heaks; väljendab heameelt põhiõiguste kontaktpunktide võrgustiku loomise üle kõigis ameti üksustes 2022. aasta alguses, et arendada põhiõiguste alaseid eksperditeadmisi kõigis tegevusvaldkondades;

Tõhusus ja selle suurendamine

29. tunnustab ametit tiheda koostöö ja/või ressursside jagamise eest eri ametite ja muude sidusrühmadega, nagu komisjon, liikmesriigid või kolmandad riigid; juhib tähelepanu horisontaalsele kasule, mis tuleneb koostööst ja parimate tavade kasutuselevõtmisest, ning et ühisalgatused ühendavad erinevaid vaatenurki, vähendavad jõupingutuste dubleerimist, edendavad õppimist ja tugevdavad osalejatevahelisi suhteid; võtab sellega seoses teadmiseks ameti tegevuse seoses muu hulgas järgmisega: – läbirääkimised sellise töökorra uuendamise üle, millega struktureeritakse kahepoolne koostöö mitme justiits- ja siseküsimuste valdkonna ametiga; – osa oma töötajate ümberpaigutamine eu-LISAsse ajavahemikuks 2022–2024 EESi ja ETIASega seotud projektide puhul ning Europoli alates 1. jaanuarist 2024 projektide puhul, mis käsitlevad liidu süsteemide koostalitlusvõimet; – ning ameti korrapärane panus teiste ametite iga-aastastesse tööprogrammidesse tegevuse kooskõlastamise eesmärgil;

30. võtab eelkõige teadmiseks ameti koostöö Euroopa Kalanduskontrolli Ameti (EFCA) ja Euroopa Meresõiduohutuse Ametiga (EMSA) kolmepoolse töökokkuleppe alusel, et koordineerida ja jagada ressursse mitmes valdkonnas, nagu teabe jagamine, seire- ja kommunikatsiooniteenused või suutlikkuse jagamine; tunnustab mitmeotstarbeliste mereoperatsioonide käivitamist, millega tagatakse erinevate rannikuvalveülesannete ühendamine üheks operatsiooniks, mis puudutab nende kolme ameti volitusi ning tõhustab valdkondadevahelist ja piiriülest koostööd; väljendab heameelt selle üle, et mitmeotstarbeliste mereoperatsioonide kontseptsiooni arendati edasi mitmeotstarbelise mereoperatsiooni „Must meri“ elluviimisega 2022. aasta augustist novembrini koostöös EFCA, EMSA ning kuue Rumeenia ja Bulgaaria ametiasutusega; väljendab lisaks heameelt selle üle, et need kolm ametit leppisid kokku, et 2023. aastal laiendatakse mitmeotstarbeliste mereoperatsioonide kontseptsiooni elluviimist Aadria merele ja Läänemerele;

31. toetab ameti plaane seoses uue hoone projekteerimise ja ehitamisega tulevase peakorteri jaoks (alalised ruumid), arvestades, et selline hoone, mis eeldatavasti vastab kõrgeimatele kestlikkusstandarditele, peab jääma keskkonnasõbralikuks kogu oma kasutusea jooksul; märgib, et 2022. aasta juulis algatatud pakkumismenetlus põhineb keskkonnahoidlike riigihangete suunistel; märgib lisaks, et sellega seoses on amet välja töötanud kontseptsiooni, mis põhineb tegevuspõhise töö ideel, toetades ajast ja kohast sõltumatu töö aluspõhimõtteid, töökohtade mitmekesisust ning rõhuasetust üksustevahelisele koostööle ja teadmiste vahetamisele ning mida katsetatakse kõigepealt ameti praegustes ruumides; palub ametil hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis selle katsetuse tulemuste ja selle järelmeetmetega;

32. märgib, et keskkonnakestlikkuse integreerimiseks kõikidesse oma protsessidesse, poliitikasse ja operatsioonidesse ning lõppkokkuvõttes 2050. aastaks CO_2-neutraalsuse saavutamiseks käivitas amet 2021. aastal ja avaldas 2022. aastal uuringu „Roheline kokkulepe ning Euroopa piiri- ja rannikuvalve“, mis põhineb peamiselt mitmesuguste rahvusvaheliste organisatsioonide (nt Euroopa Keskpank, Prantsusmaa siseministeerium, USA sisejulgeolekuministeerium) parimate tavade juhtumiuuringutel; märgib rahuloluga, et aruandes määratakse kindlaks kümme eri valdkonda (sealhulgas seoses kestlikkusega operatiivtegevuses, kus Euroopa piiri- ja rannikuvalve kogukonnal on keskkonnale kõige suurem mõju) koos lühikese, keskmise ja pika perspektiivi tegevuskavadega; märgib selle uuringu põhjal, et muutuste juhtimise raamistik, aruandlus- ja riskijuhtimissüsteemid ning EMASi rakendamine ja sertifitseerimine on olulised edukaks ümberkujundamiseks, mida amet koos Euroopa piiri- ja rannikuvalve kogukonnaga taotleb;

33. märgib, et amet integreerib keskkonnakriteeriumid oma hankemenetlustesse, mis on seotud näiteks lendude, toitlustamise ja ameti alaliste ruumidega; võtab siiski teadmiseks, et ameti omandamiste eripära (nt soomusvestide ostmine) ei võimalda alati selliste kriteeriumide integreerimist; võtab lisaks teadmiseks ameti väliskonsultatsiooniprojekti selle kohta, kuidas kehtestada alus töötajate ja tehniliste operatiivseadmete energia- ja keskkonnajalajälje mõõtmiseks, samuti keskkonnasäästliku sõidukijuhtimise katsekoolituse alalise korpuse liikmetele ning keskkonnasäästliku sõidukijuhtimise tavade alase teadlikkuse suurendamise koolituse lisamise uute töötajate (alaliste korpuse liikmete) põhikoolitusse veebis;

Personalipoliitika

34. võtab teadmiseks, et amet on teinud värbamise valdkonnas viivitustest hoolimata pidevalt pingutusi ja väga olulisi edusamme; märgib, et 31. detsembri 2022. aasta seisuga oli ametikohtade loetelus olevatest kohtadest täidetud 88,46 % (2021. aastal 82 %), kusjuures liidu eelarves kinnitatud 1 300 ajutisest teenistujast oli ametisse nimetatud 1 150; märgib, et lisaks töötas ameti heaks 723 lepingulist töötajat (kellest 11 töötajat rahastati väliseelarvest) ja 190 lähetatud riiklikku eksperti (2022. aastal töötas ameti heaks 964 lepingulist töötajat ja 220 lähetatud riiklikku eksperti); väljendab heameelt selle üle, et ameti ametikohtade täitmise määr on teist aastat järjest suurenenud (ligikaudu 6,5 % võrreldes 2021. aastaga) tänu sellele, et 2022. aastal võeti tööle 509 uut töötajat, mille tulemusel suurenes ameti töötajate arv kokku 1 554-lt 2021. aastal 2 063-le 2022. aastal, ning eelkõige alalise korpuse 1. kategooria ametnike arv 595-lt 2021. aastal 963-le 2022. aastal; väljendab sellega seoses heameelt selle üle, et ETIASe keskküksuse osakonda võeti tööle ja kaasati 65 uut töötajat ning 22 uut põhiõiguste vaatlejat,

kusjuures 31. detsembri 2022. aasta seisuga oli amet täitnud 44 (1. septembrist 2023 alates 46) põhiõiguste vaatleja ametikohta, lähenedes seega ameti laiendatud volituste täielikule rakendamisele; märgib lisaks, et 2022. aasta oktoobri seisuga oli ameti sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvajate reservis 60 järelevalvajat 24 liidu liikmesriigist ja Schengeni lepinguga ühinenud riigist, kellest viis olid pärit põhiõiguste vaatlejate reservist; kiidab ameti iga-aastase vabade ametikohtade määra vähenemise suundumust igat liiki lepingute puhul nii A kui ka B sambas;

35. on sügavalt mures ameti 2022. aasta soolise jaotuse pärast kõrgema ja keskastme juhtkonna tasandil, kus oli 19 meest (79 %) ja 7 naist (21 %), haldusnõukogu tasandil, kus oli 54 meest (87 %) ja 8 naist (13 %) ning ameti töötajate hulgas kokku, kus oli 1 473 meest (71 %) ja 590 naist (29 %); tuletab meelde, et oluline on tagada sooline tasakaal, ja kutsub ametit üles võtma seda aspekti tulevikus arvesse töötajate töölevõtmisel ning kõrgema ja keskastme juhtide ametisse nimetamisel; palub, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid oma kandidaatide esitamisel ameti haldusnõukogusse arvesse soolise tasakaalu tagamise tähtsust; võtab ameti aruande „Frontexi individuaalne järelmeetmete aruanne 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta“ (edaspidi „ameti järelmeetmete aruanne“) põhjal teadmiseks meetmed ja algatused, mida amet on võtnud soolise tasakaalu parandamiseks; märgib, et nendest jõupingutustest hoolimata ei ole ameti deklareeritud eesmärki, et kõigil juhtimistasanditel oleks vähemalt töötajaid 40 % alaesindatud soost, ikka veel kaugeltki saavutatud; kutsub ametit üles selle küsimusega tegelema ja andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru tehtud edusammudest; võtab ameti järelmeetmete aruande põhjal siiski teadmiseks, et soolist tasakaalu jälgitakse, võttes arvesse ka viit peamist töötajate kategooriat, millest mõne puhul, nagu juhtivad ametikohad, koosneb värbamisreserv (riikide õiguskaitseasutused) peamiselt meestest; märgib selle aruande põhjal siiski, et amet saavutas 2023. aasta mais haldusametikohtade kategoorias peaaegu ideaalse soolise tasakaalu (417 meest ja 426 naist);

36. väljendab heameelt ameti kehtestatud ulatuslike ahistamisvastaste meetmete ja poliitika üle, mis tuginevad konfidentsiaalsetele nõunikele (17 töötajat, kellest kuus on alalise korpuse meeskonnast), kellel on keskne roll ameti töötajate väärikuse kaitsmisel ning psühholoogilise ja seksuaalse ahistamise ennetamisel; väljendab ameti järelmeetmete aruande põhjal heameelt juba rakendatud ja käimasolevate meetmete ning kavandatud meetmete loetelu üle, mille eesmärk on tagada seksuaalse ahistamise suhtes täisleppimatus kogu ameti tegevuses; kutsub ametit üles tegutsema ettevaatavalt ja viima täielikult ellu oma ahistamisvastaste meetmete tegevuskava; rõhutab, et see on ameti organisatsioonikultuuri reformimise oluline element, ning kutsub ametit üles andma korrapäraselt aru selles valdkonnas tehtud edusammudest;

37. võtab ameti vastuste põhjal parlamendi kirjalikele küsimustele murega teadmiseks, et 2022. aastal teatati 31 anonüümsest ahistamisjuhtumist (psühholoogiline: 27, seksuaalne: 4), millest 22 lõpetati anonüümses etapis, nelja juhtumi puhul oli käimas lepitusmenetlus väidetava ahistajaga ja viie suhtes alustati ametlikku menetlust; märgib lisaks, et 2022. aastal algatati 11 psühholoogilise (7) või seksuaalse (4) ahistamise juhtumit, 5 juhtumit lõpetati pärast esialgset hindamist ja kuuel juhul anti soovitusi alates ahistamise ennetamise teadlikkuse suurendamise kursustele saatmisest kuni lepingu lõpetamiseni; kutsub ametit üles iga pooleliolevat juhtumit hoolikalt hindama, võttes psühholoogilise, seksuaalse või muud liiki ahistamise suhtes täisleppimatuse hoiaku, ning võtma niisuguse väärkäitumise eest vastutavad isikud kiiresti vastutusele; võtab ameti järelmeetmete aruande põhjal teadmiseks ameti järelduse taasalustatud uurimise kohta seoses töötaja traagilise surmaga 2020. aastal, et ahistamine ei leidnud kinnitust ning seetõttu ei olnud võimalik luua ei otsest ega kaudset seost väidetava ohvri enesetapu ja töökeskkonna vahel;

38. tunnustab ametit selle töötajatele 2022. aastal pakutud arvukate koolituste eest; märgib sellega seoses, et amet pakkus alalise korpuse 1. kategooriale 21 spetsialiseerumiskursust (1 194 osalejat), 15 erinevat kursust alalise korpuse 2. ja 3. kategooriale (üle 1 450 osaleja), 34 kursust eri kategooriate ametnikele (peaaegu 4 000 osalejat) ning laiendatud baaskoolitusprogrammi 325 alalise korpuse ametnikule, kusjuures koolituste keskmesse jäid põhiõiguste aspektid, sealhulgas andmekaitse; võtab peale selle teadmiseks, et amet võttis vastu mitmekesisuse ja kaasamise harta, ning mitmesugused meetmed, mida amet on võtnud puuetega inimeste integreerimiseks ning töötajate heaolu ning töö- ja eraelu tasakaalu parandamiseks;

39. võtab murega teadmiseks Euroopa Ombudsmani esitatud teabe seoses ameti alalise korpuse ametnikega, kes enne 5. oktoobrit 2022 valveaja eest rahalist hüvitist ei saanud; on sellega seoses mures, et täiendava teabe ja nõuetekohaste uurimiste puudumise tõttu jõudis ombudsman järeldusele, et jääb ebaselgeks, miks amet leiab, et vajalike maksete tegemiseks puudub õiguslik alus; nõuab tungivalt, et amet looks spetsiaalse rakkerühma, et koguda kokku kõik enne 5. oktoobrit 2022 valveajal viibimist käsitlevad deklaratsioonid ja neid kontrollida, ning hoiaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis selles küsimuses tehtud edusammudega;

40. väljendab heameelt meetmete üle, mida amet on võtnud, et läbida üleminekuprotsess juhtimiskultuuri parandamiseks ja töötajate heaolu suurendamiseks; kutsub uut juhtkonda üles jätkama ameti organisatsioonikultuuri põhjalikku reformimist;

Hanked

41. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks tähelepaneku lepingu maksumuse suurenemise kohta (79 000 eurolt 502 900 eurole nelja muudatusega) üle finantsmääruses lubatud piirmäära (50 %) (artikli 172 lõike 3 punkti a alapunkt iii); märgib, et suurenemine viis makseteni, millest 384 000 euro suurused maksed olid nõuetevastased; võtab sellega seoses ameti vastuse põhjal teadmiseks, et selleks, et mitte viivitada alalise korpuse värbamist, oli vaja teha eeskirjadest erandeid ning need registreeriti ameti erandite ja mittevastavuste registris;

42. märgib, et amet algatas 2022. aastal 53 avatud hankemenetlust, millest 20 tulemusel allkirjastati lepingud koguväärtusega 140,5 miljonit eurot, ning 25 menetlust hinnangulise väärtusega 486,51 miljonit eurot on veel pooleli; märgib lisaks, et amet tegeles 33 väikese ja keskmise maksumusega menetlusega (läbiräägitud kolme ja viie kandidaadiga) koguväärtusega 3,4 miljonit eurot, kusjuures neist 33 menetlusest 20 puhul allkirjastati 2022. aastal lepingud koguväärtusega 2,03 miljonit eurot ning neli menetlust koguväärtusega 524 000 eurot on veel pooleli; märgib lisaks, et 2022. aastal tegeles amet 228 väga väikese maksumusega menetlusega (läbiräägitud ühe kandidaadiga), mille koguväärtus oli 1,62 miljonit eurot; märgib ka, et 2022. aastal korraldati 1 116 kehtivate raamlepingute kohast menetlust koguväärtusega 188,9 miljonit eurot, mille tulemusel allkirjastati 983 erilepingut või tellimusvormi koguväärtusega 153,4 miljonit eurot, kusjuures 32 menetlust nendest koguväärtusega 16,6 miljonit eurot on veel pooleli; täheldab lõpule viidud hankemenetluste koguväärtuse vähenemist ligikaudu 15 % võrra – 406,9 miljonilt eurolt 2021. aastal 348,5 miljonile eurole 2022. aastal;

43. tunnustab ameti 2022. aastal tehtud pingutusi tagada strateegiliselt olulised lepingud valdkondades alates ajutiste töötajate teenuste osutamisest kuni teenuste osutamiseni geoinfosüsteemi, georuumilise luure ja fotoluure jaoks; märgib, et olulisi edusamme on tehtud märkimisväärsete summadega seotud kriitilise tähtsusega hankemenetlustes seoses ameti alaliste ruumidega (140 miljonit eurot), reisimisega seotud teenuste osutamisega (666 miljonit eurot) ning taristu ja tarkvaraga seotud teenustega (32 miljonit eurot);

44. võtab teadmiseks ametilt saadud teabe, et ta on parandanud iga-aastase hankekava kavandamist ja järelevalvet; palub siseauditi talitusel lisada see kava oma tulevastesse audititesse;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

45. märgib rahuloluga, et ameti haldusnõukogu ja tegevjuhtkonna liikmete elulookirjeldused ja huvide deklaratsioonid on avaldatud ameti veebisaidil; märgib lisaks, et 2022. aastal menetleti viit rikkumisest teatamise juhtumit, millest kolm suleti või viidi lõpule esialgse hindamise etapis ning kaks juhtumit on praegu OLAFi uurimise all; kutsub asjaomaseid isikuid ja ametit üles tagama uurimise käigus täieliku koostöö OLAFiga; märgib lõpetuseks, et 2022. aastal ei uuritud ühtegi huvide konflikti juhtumit;

46. võtab ameti poolt Euroopa Parlamendi kirjalikele küsimustele antud vastuse põhjal teadmiseks, et amet tegeleb poliitika väljatöötamisega ameti praeguste ja endiste kõrgemate töötajate vastavuse jälgimiseks pöördukse efekti valdkonnas; kutsub ametit üles hoidma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis selles küsimuses tehtud edusammudega; kordab oma üleskutset ametile kehtestada ka oma haldusnõukogu liikmete jaoks põhimõtted, menetlused ja konkreetsed mehhanismid nimetatud liikmete huvide konfliktide ja pöördukse efekti olukordadega tegelemiseks;

47. võtab teadmiseks vastuse eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile, milles antakse teavet kontaktide ja kohtumiste kohta, mis registreeriti ja dokumenteeriti ameti läbipaistvusregistris 2022. aastal; võtab teadmiseks ameti mitmesugused kohtumised (tööstuspäevad), mis andsid tööstusharu äriühingutele võimaluse tutvustada oma tooteid ja teenuseid, mis võivad toetada piirihaldustegevust ning ergutada dialoogi Euroopa piiri- ja rannikuvalve kogukonna ja tööstuse vahel; märgib, et 2022. aasta tööstuspäevade raames sai amet 277 taotlust lahenduste kohta, kutsus 88 äriühingut üles tutvustama oma tehnoloogiat ja korraldas veebiüritusi, kus jagati teavet 175 lahenduse kohta; väljendab heameelt selle üle, et osalenud äriühingute loetelu on avaldatud ameti veebisaidil;

48. võtab ameti iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande põhjal teadmiseks, et ameti läbipaistvusbüroo menetles oluliselt rohkem taotlusi (469) üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, mis tähendab peaaegu 34 % suurust kasvu võrreldes eelmise aastaga; märgib lisaks, et loodi ameti avaliku dokumendiregistri veebisait ja 2022. aastal laaditi üles ligikaudu 1 900 põhidokumenti; võtab teadmiseks Euroopa Ombudsmani järeldused tema omaalgatuslikust uurimisest (juhtum OI/2022/PB), et ametil võtab süstemaatiliselt liiga kaua aega, et menetleda taotlusi üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, eriti kui see puudutab suurt hulka dokumente ja kui amet peab taotlust ebatäpseks, ning et see kujutab endast haldusomavoli; taunib asjaolu, et amet ei ole ombudsmani soovitust heaks kiitnud, ning kutsub ametit üles alustama esmajärjekorras üldsuse juurdepääsu dokumentidele puudutavate taotluste kiiremat ja läbipaistvamat käsitlemist;

49. tunnistab üldist eeldust, mille kohaselt ei anta üldsusele juurdepääsu OLAFi käimasolevate juurdlustega seotud dokumentidele; ([4]) kordab sellegipoolest oma nõudmist, et OLAFi aruanded ameti kohta avalikustataks juhtudel, kui selleks on olemas ülekaalukas avalik huvi, ning et kõigil juhtudel antaks asjaomastele parlamendiliikmetele neile aruannetele juurdepääs mõistliku aja jooksul, et võimaldada neil teha tulemuslikku demokraatlikku kontrolli ja nõuda ametilt oma tegevuse kohta aruandmist; on seisukohal, et kehtivaid reegleid tuleb muuta, et tagada parlamendi kui poliitikakujundaja ja eelkõige eelarvepädeva kaasseadusandja täielik teavitamine;

50. võtab teadmiseks ombudsmani uurimise seoses ameti keeldumisega anda üldsusele juurdepääs oma põhiõiguste ametniku aruandele, mis käsitleb ameti operatsiooni Albaanias (juhtum 652/2023/VB) ; ([5])

51. tuletab meelde Euroopa Ombudsmani omaalgatusliku uurimise (juhtum OI/4/2021/MHZ) põhjal tehtud otsust ameti põhiõigustega seotud kohustuste täitmise kohta; tuletab sellega seoses meelde, et ametil on kohustus tagada ennetav läbipaistvus, nagu on sätestatud määruse (EL) 2019/1896 artikli 114 lõikes 2; palub ametil viia lõpule kõigi ombudsmani soovituste elluviimine; võtab ameti järelmeetmete aruande põhjal teadmiseks, et käimas on töö kolme käitumisjuhendi (kaks seoses operatsioonipiirkondadega ja üks kõigi ameti töötajate suhtes) liitmiseks üheks tegevusjuhendiks, mis hõlmab erisätteid operatsioonipiirkondade jaoks; palub ametil hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis selles küsimuses tehtud edusammudega;

52. tunnustab ameti 27. juuni 2022. aasta märgukirja ameti juhtkonna poolt üleminekuperioodil võetud meetmete kohta, eelkõige ameti pingutuste kohta tugevdada organisatsioonis hea valitsemistava ja aruandekohustuse jaoks vajalikke menetlusi, suurendades läbipaistvust, ennetavat teabevahetust ning sise- ja välissidusrühmade kaasamist; väljendab heameelt ameti algatuse üle koostada operatiivülevaade, mis teavitaks üldsust kõikehõlmavalt tema operatiivtegevusest; kutsub uut juhtkonda üles viima läbi reforme, mida on vaja seoses sisemenetluste läbipaistvuse ja tõhususega, ning suurendama kooskõlas kohaldatava õigusraamistikuga aruandekohustust parlamendi ja nõukogu ees;

Sisekontroll

53. väljendab heameelt ameti otsuse üle esitada parandatud vormis Frontexi kontrolli töörühmale adresseeritud kvartaliaruanne, milles antakse ülevaade erinevatelt kontrolliasutustelt saadud soovituste elluviimise seisust; tunnistab, et sai kätte selle aruande 2023. aasta kolmanda kvartali kohta (edaspidi „2023. aasta kolmanda kvartali aruanne“); tunnustab sellega seoses ameti märkimisväärseid edusamme Frontexi kontrolli töörühma 42 soovitusest 36 elluviimisel; võtab 2023. aasta kolmanda kvartali aruande põhjal teadmiseks soovituste täitmise ja/või nõutud meetmete võtmise määrad Frontexi kontrolli töörühma (91 %), FRaLO (87 %), ombudsmani (79 %) ja OLAFi (54 %) puhul; tunnistab ameti inspekteerimis- ja kontrollibüroo rolli nende soovituste täitmiseks kontaktfunktsioonide ja koordineerimisülesannete kaudu antavas toetuses; võtab 2023. aasta kolmanda kvartali aruande põhjal lisaks teadmiseks, et 10 siseauditi talituse soovitust (mis hõlmavad kokku 32 meedet) on endiselt täitmata, kusjuures 21 meedet on märgitud väga oluliseks, samas kui ühtegi neist ei peeta kriitiliseks; tunnustab lisaks edusamme, mida amet on teinud kontrollikoja eriaruannetest 22/2020 (soovitus 2) ja 8/2021 (soovitused 1, 2 ja 4) tulenevate ülejäänud täitmata soovituste elluviimisel; tuletab meelde oma üleskutset ametile võtta täielikult arvesse kõiki menetluses olevaid soovitusi ja nendega seotud meetmeid, sealhulgas seoses kontrollikoja asjakohaste tähelepanekutega, mis tulenevad kontrollikoja varasemate aastate (2015, 2016, 2018, 2019, 2020 ja 2021) iga-aastastest auditiaruannetest; palub, et amet jätkaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni korrapärast teavitamist nendes küsimustes tehtud edusammudest;

([4]) Üldkohus märkis, et „OLAF-i toimikus sisalduvatele dokumentidele määruse nr 1049/2001 alusel üldise juurdepääsu andmine – siis, kui OLAF-i uurimine alles käib – [kahjustaks] põhimõtteliselt uurimise nõuetekohast kulgu“; Kohtuotsus, Üldkohus, 26. mai 2016, IMG *vs.* komisjon, T-110/15, ECLI:EU:T:2016:322, punkt 33.

([5]) https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/177520.

54. võtab kontrollikoja aruande põhjal murega teadmiseks rea tähelepanekuid, mis osutavad puudustele ameti juhtimis- ja sisekontrollisüsteemides hangete ja lepingute haldamise, värbamismenetluste ja volituste volitatud eelarvevahendite käsutajatele delegeerimise valdkonnas; on sügavalt mures selle pärast, et kontrollikoda esitas teist aastat järjest tähelepanekuid reisimisega seotud teenuste hangete kohta, samas kui kaalul olevad summad on väga olulised; rõhutab, et on äärmiselt oluline, et amet järgiks liidu vahendite kasutamisel usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet, nagu on sätestatud finantsmääruses, arvestades, et amet on liidu detsentraliseeritud asutuste hulgas juhtival kohal seoses ameti aastaeelarvega, mis on alates 2019. aastast enam kui kahekordistunud;

55. võtab ameti iga-aastase konsolideeritud tegevusaruande 12. lisa põhjal murega teadmiseks endise ajutise tegevdirektori (praegu alalise korpuse haldamise eest vastutav tegevdirektori asetäitja) märkused, mille kohaselt toimusid 2021. aastal seoses alalise korpuse ametnike majutus- ja reisiteenuste lepinguga väidetavalt ülehindamine, ilma tõendavate dokumentideta tehtud maksed ja lepinguliste teenuste osutamata jätmine;

56. võtab kontrollikoja aruande põhjal teadmiseks tähelepaneku seoses märkimisväärse ülemaksmise ohuga reisiteenuste (raamleping summas 30 miljonit eurot) eest tehtud maksete puhul, eelkõige seoses majutusega, kuivõrd reisibüroo poolt väljastatud arved ei olnud tõendatud hotellide tegelike arvetega, vaid need oli väljastanud sama reisibüroo üks tütarettevõtja; kutsub ametit üles parandama oma sisekontrolli nii, et asjaomased arved esitaks tegelik teenuseosutaja;

57. võtab peale selle teadmiseks riski, et reisibüroo kuludega seotud maksed ei pruugi olla õiged, kuna ameti reisikulude haldamise süsteemis ei vasta tegelikult makstud kulud reisibüroo kuludele, mis esitatakse ja mida töödeldakse eraldi lähetuses olevate töötajate makstud kuludest; saab ameti vastuse põhjal aru põhjusest, miks lähetuste süsteemi (MiPS) ja raamatupidamissüsteemi (ABAC) vahel on lahknevusi, ning et ameti arvates ei tekita see riski, et makseid tehtaks vales summas;

58. võtab kontrollikoja aruande põhjal teist aastat järjest teadmiseks tähelepaneku ameti sisekontrolli puuduse kohta värbamismenetluste valdkonnas; märgib sellega seoses, et 2022. aastal kasutati ühes ajutiste teenistujate värbamismenetluses valikukomisjoni liikmete individuaalseid punktisummasid, selle asemel et kasutada ameti siseeeskirjades sätestatud konsensuslikku meetodit; peab kahetsusväärseks sellise puuduse kordumist hoolimata sellest, et amet võttis 2022. aasta jaanuaris vastu uued rakenduseeskirjad koos selgemate juhistega valikukomisjoni liikmetele, eesmärgiga tagada järjepidevam hindamine ja ühtlustatud menetlused; väljendab heameelt ameti võetud kohustuse üle laiendada ajutiste teenistujate värbamisele reegleid, mille kohaselt valikukomisjoni liikmed lepivad kokku ainult ühe lõpliku hindamisaruande, võtmata arvesse nende individuaalseid punktisummasid; palub ametil tugevdada nende uute reeglite kohaldamist ja oma sisekontrolli värbamismenetluste valdkonnas;

59. võtab teadmiseks ameti sisekontrollisüsteemi hindamise läbiviimise 2022. aastal; võtab teadmiseks hindamise järelduse, et sisekontrollisüsteem on olemas ja toimib mõjusalt, kuid mõned valdkonnad vajavad täiustamist seoses komponentidega „Kontrollikeskkond“ (eelkõige 1. põhimõte „Näitab pühendumist aususele ja eetikaväärtustele“), „Kontrollitoimingud“ (eelkõige punkt 10.5 „Kindlaks tehtud tundlikud ametikohad“) ning „Teave ja teabevahetus“ (eelkõige punkt 15.1 „Välisside“); täheldab, et kõigi viie sisekontrollisüsteemi komponendi puhul on põhimõtete punktisummad 2022. aastal võrreldes 2021. aastaga üldiselt paranenud;

60. võtab rahuloluga teadmiseks ameti sisemise järelevalve tugevdamise 2022. aastal siseauditi üksuse loomise ja siseauditi peatüki vastuvõtmise kaudu; väljendab heameelt selle üle, et siseauditi üksuse juht asus oma ülesandeid täitma 2023. aastal ja haldusnõukogu on siseauditi üksuse esimese iga-aastase auditikava juba vastu võtnud;

61. tuletab meelde kontrollikoja aruandes 2018. aasta kohta esitatud soovitust, et amet peaks võtma vastu tundliku ametikoha poliitika ja seda rakendama; võtab teadmiseks, et amet annab aru ettevalmistustest, mis on tehtud sellist poliitikat käsitleva otsuse tegemiseks, mis vahepeal vastu võeti (2023. aasta lõpus);

Muud kommentaarid

62. märgib, et Euroopa Andmekaitseinspektori arvamused ameti haldusnõukogu otsuste 68/2021 ja 69/2021 kohta olid negatiivsed; märgib, et amet koostas rakenduskava kõigi Euroopa Andmekaitseinspektori sellealaste soovitustega tegelemiseks; märgib lisaks, et need haldusnõukogu otsused on pärast korrapäraseid kohtumisi ja ameti andmekaitseametniku mitteametlikku teabevahetust Euroopa Andmekaitseinspektori töötajatega ümber sõnastatud ja neid on muudetud, samuti on arvesse võetud 24. mail 2023 avaldatud Euroopa Andmekaitseinspektori auditiaruannet (edaspidi „auditiaruanne“); märgib, et auditiaruandes kontrolliti, kas isikuandmete töötlemine ameti poolt ühisoperatsioonide raames vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1725 ([6]) ja määruse (EL) 2019/1896 asjakohastele sätetele; märgib sellega seoses lisaks, et auditiaruandes tehti 36 ametlikku järeldust ja esitati 32 soovitust muu hulgas isikute taustakontrolli ja küsitlemise, kaasvastutavate töötlejate korra, riskianalüüsi koostamiseks kasutatud teabe vähese usaldusväärsuse ning lõimitud ja vaikimisi andmekaitse rakendamise kohta; võtab auditiaruande põhjal murelikult teadmiseks, et Euroopa Andmekaitseinspektori leiud näitavad ka seda, et amet on rikkunud ameti suhtes kohaldatava õigusliku aluse (määrus (EL) 2018/1725, määrus (EL) 2019/1896 ja haldusnõukogu otsus 58/2015) mitut artiklit, kuna ta ei hinnanud ranget vajadust jagada andmepakette Europoliga tema volituste täitmiseks, ning seetõttu on Euroopa Andmekaitseinspektor algatanud uurimise, mis võib viia täitmise tagamise meetmete võtmiseni; peab kahetsusväärseks, et Euroopa Andmekaitseinspektor tuvastas pärast oma auditit kuus uut ameti poolt Europolile valitsusväliste organisatsioonide töötajatega seotud isikuandmete edastamise juhtumit, mille seaduslikkust tuleb täiendavalt uurida; kutsub ametit üles tegelema kõigi soovitustega Euroopa Andmekaitseinspektori auditiaruandes esitatud rakendamise tähtaegade jooksul ning hoidma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis selles küsimuses toimuvate arengutega;

63. väljendab heameelt selle üle, et viimase kahe aasta jooksul on ameti juhtkonnas toimunud olulised muudatused, sealhulgas on ametisse määratud uus põhiõiguste ametniku asetäitja, uus haldusnõukogu esimees, kaks uut tegevdirektori asetäitjat ja uus tegevdirektor; võtab teadmiseks, et koos riikide ametiasutustega on koostatud tegevuskavad, mille alusel varasemaid ja praeguseid vigu parandada;

64. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 11. aprilli 2024. aasta resolutsioonile ([7]) asutuste tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

([7]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0280.